

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Wat-men van dit Sacrame[n]t moet geloouen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

Corte uyt-legghinghe
gheschiedt/ ten elf/tweif/ oft der-thien iaeren/ en-
de in sommighe noch vroegher.

M. Hoe dickwils , ende wanneer is de mensche
hier toe ggehouden ?

D. Ten minsten alle iaere eens/ende dat omtrent
Paesschen/ nae t'ghebodt der Heplighe Kercke.
Ende in-dien men dat dan niet en doet/ soo moet
het gheschieden soo haest alst moghelyck is.

M. Wat verstaet ghy hier deur Paesschen ?

D. Eenentijdt van vijf-thien daghen / die begint
op den Palm-sondagh ende duert tot beloken
Paesschen.

M. Wanneer moet-men dit noch ontfanghen ?
D. Al men in't perijckel van steruen is / soo verre
men hier toe bequamighepdt heeft. Soo wie op
dese tijden sonder wettighe oorzaeke dit versup-
men/ doen sonde.

M. En ist niet gheraden , dickwilder dit H. Sa-
crament te nutten ?

D. Sonder twijfel iae't : om de groote profijten
die hier af comen . De oude Vaders prijsen / alle
acht daghen te communiceren : in dickwilder te
gaen/ is den raedt des Biecht-vaders te volghen.

M. Wat isser van noode , om behoorlijcken ten
heylichen Sacramente te gaen ?

D. Ten eersten/ een vast ghelooue van alle t'ghe-
ne dat onse moeder de H. Kercke ons leert: bp-son-
der/ wat dit H. Sacrament aen-gaet.

M. Wat moeten wy gheloouen van dit heyligh
Sacrament ?

D. Ten eersten/ datter nae de woorden der con-
secratie (die de Priester in't midden der Missen
sprekt) gheen broodt oft wijn meer en is: maer
alleen het coleur / de groothepdt / smaecke / inde
dier-

dier-ghelycke ghedaenten des broodts ende des wjns. Ten tweeden / dat het broodt in het waerachtigh lichaem/ende den wijn in het bloedt Christi/ verandert is / deur de woorden der consecratie/ van den Priester ghesproken. Ten derden / dat onder de ghedaente des broodts waerachtelijck teghen-Wordigh is / met de figuere/ (ghelyck de ketters teghen de heylighe Schrifstuere leeren) maer het waerachtigh/ eyghen/ leuende / ende gheheel lichaem / bloedt / siele/ ende Godtheypdt Christi des sones Gods: ende dat dit is het selue lichaem / dat veur ons ghebozen/ ghestoruen / ende nu glorieus inden hemel is: ende niet alleen als-men't nut ende ontfanght / maer oock al-soo langhe / als de gedaenten des broodts dueren.

M. Hoe can Christus , die in den hemel is , hier zijn in soo vele plaetsen ?

D. Dat can ghedoен d'almoghenthedt Godts. Want ghelyck twee lichaemen / bouen natueren deur de cracht Godts / in een plaetse waren als Christus met besloten graue verreste/ met besloten deuren binnen quam tot sijne Apostelen/ ende sonder de hemelen te scheuren/ deur de hemelen voer: Al-soo can oock een lichaem/ deur de selue maght Godts/ in diuersche plaetsen zyn. Ende hier moeten wy al-tijdt gedachtigh zyn des eersten hoofdstucks onses gheloofss: *Ick gholouue in Godt Vader al-maghtigh.*

M. Wat moet-men noch meer gheloouen ?

D. Ten vierden / dat onder de ghedaente des wjns/ naer de consecratie/ oock waerachtelijck

32 teghen-